

Bidenův velký rétorický gambit, který nebyl

NI nationalinterest.org/feature/biden-s-great-rhetorical-gambit-wasn-t-206272

4. března 2023

"Jsme znovu zapojeni do velké bitvy za svobodu." Bitva mezi demokracií a autokracií. Mezi svobodou a represí,“ řekl prezident Joe Biden po ruském agresivním vpádu na Ukrajinu. Zdůrazňování epochálního boje mezi konkurenčními systémy politického vládnutí jako klíčového rysu mezinárodní politiky 21. století se stalo charakteristickým znakem velké strategické rétoriky USA za současné vlády. Slovy Waltera Lippmana tento binární návrh pravděpodobně představuje „základní postulát americké doktríny národní bezpečnosti“ v době velmocenské konkurence a v kontextu nového diskurzu studené války.

Pravda, vzorec demokracie-autokracie nabídl duchu transatlanticismu novou chuť do života v době, kdy se zdálo, že liberální mezinárodní řád je v nenávratném zmatku. Jasně řečeno, ukázalo se, že je užitečné jako síla pro psychickou a materiální mobilizaci, ať už s ohledem na oživení podpory pro Ukrajinu (především mezi zeměmi G7), odklonění kontinentální Evropy od její závislosti na ruské energii nebo poskytnutí myšlenky suverenity lidu. a jeho rozporu s principem autokracie dominantním proudem doby.

Přesto přes všechnu svou rétorickou účelnost a částečnou pravdivost je vzorec demokracie-autokracie bezelstným manichejským protikladem stejně nepřesným jako neudržitelným. Dokud bude i

nadále hluboce informovat americkou zahraniční politiku pod Bidenovou administrativou, zaslouží si být pravidelně kontrolován . Navzdory své nevýrazné asonantní přitažlivosti – *demokracie* versus *autokracie* – tento vzorec vylučuje strategickou flexibilitu a snahu o uvolnění napětí přesně v okamžiku, kdy je obojí vyžadováno. Dokonce i Evan Osnos z *The New Yorker* , autor definitivní biografie Joea Bidena, *Joe Biden: American Dreamer* , nedávno prosil stejně tak argumentujíc, že „jestliže máme omezit nejhorší rizika [nové] studené války, USA by se měly... připravit na to, co Nixonova administrativa nazvala *détente*“, zahrnující slovy Henryho Kissingera „jak odstrašování, tak koexistenci, jak zadržování, tak snahu o uvolnění napětí.“

Slovy Hanse Morgenthaua, nabádání na protiklad demokracie a autokracie umožnilo Bidenově administrativě „oddávat se kultivaci morálních principů oddělených od politických požadavků“. Pokud chtějí být Spojené státy v dlouhodobém horizontu úspěšné v geopolitické opotřebovací válce s hořkými protivníky a rovnocennými konkurenty, jako jsou Čína, Rusko a Írán, musí úředníci administrativy uznat omezení tohoto oblíbeného dyadického nostrum, které se ukázalo jako hyperbolické přehnaná reakce na karikaturní neoizolacionismus z Trumpových let.

Aby bylo jasno, Amerika by měla bránit demokratické hodnoty. Mělo by dokonce prosazovat takové hodnoty – v některých případech na konci smrtícího pomocného meče. Omezovači správně varují před excesy amerického intervencionismu. Ale progresivní kritika projekce americké vojenské síly, ne-li jednoduše „liberálního imperialismu“, často naráží na módní zaujetí hodných diletantů, kteří mají tendenci bagatelizovat míru, do jaké historie hnusí vakuu – a kloní se k whiggskému pokroku. Jde o to, že Spojené státy dokážou spojit vysokou moc s vysokým záměrem, aniž by své zahraniční vztahy přitahovaly zamračenou ideologickou hvězdou.

Analyticky řečeno, vzorec demokracie-autokracie naráží na rozsáhlou literaturu režimové typologie v podoblasti komparativní politiky, jejíž existence je prima facie důkazem empirické prázdnoty a praktické nekoherence hesla. Například v roce 2022 byla Indie snížena organizací Freedom House na status „volební autokracie.“ Znamená to, že Indie je nepřitelem demokracie, nepřitelem Spojených států? Singapur je popisován jako národní stát, který „umožňuje určitý politický pluralismus, ale...omezuje růst důvěryhodných opozičních stran a omezuje svobodu projevu, shromažďování a sdružování“. Je Singapur také nepřitelem demokracie? *Ukrajina*, ze všech národů, má „procento demokracie“ 39,39 podle metrik navržených neziskovou organizací. Někdo by měl Bílému domu říci, že se zaručuje za „přechodný nebo hybridní režim“ ve výši desítek miliard dolarů vojenské pomoci, i když je k tomu povinen (a má právo to udělat) prostřednictvím Budapešťského memoranda. Dokonce i čínský stranicko-státní kapitalistický model byl popsán jako „autokracie s demokratickými rysy“ politology žijícími a pracujícími v Americe, jako je Yuen Yuen Ang.

Pokud navíc chápeme, že administrativa je „progresivní“, měla by být o to citlivější na oblast postkoloniálních studií, která zdůrazňuje (údajně) zhoubné eurocentrické předpoklady, které jsou základem neokoloniálních postojů k „tradičním“ způsobům politického vládnutí. a „lokální“ procesy politicko-ekonomického vývoje. Vlády mají mnoho tvarů a velikostí. Vzorec demokracie-autokracie je to, co německý historik Reinhart Koselleck mohl považovat za „koncept asymetrického protipólu“. Vzhledem k morální ekonomii Bidenovy administrativy žijeme ve světě „Hellenů“ a „barbarů“, „křesťanů“ a „Pohanů“, malých demokratů a autokratů – a nic mezi tím.

S ohledem na mezinárodní obchod a ekonomiku trpí protiklad demokracie a autokracie vážným vnitřním rozporem. Od svých prvních dnů mluvila Bidenova administrativa o „zahraniční politice pro střední třídu“. Namísto agresivních celních válek by prosazovala smysluplné formy strategického oddělení a uzákonila konkrétní

průmyslové politiky, jejichž redistribuční účinky by pravděpodobně zmírnily rozhořčení Rust Belt a nasměrovaly Spojené státy na cestu ke skvělé kriticko-průmyslové soběstačnosti (ačkoli Americká ministryně obchodu Gina Raimondo podivně polemizuje tento). Ve skutečnosti se zákonem o CHIPS a zákonem o snížení inflace (IRA) Kongres schválil dva právní předpisy, které pravděpodobně v těchto ohledech přinesou významné ovoce (ačkoli porota je stále mimo, protože vstupy neimplikují lineárně výstupy).

Zjevným problémem však je, že neomerkantilistická příchuť Bidenovy agendy „Amerika na prvním místě“ přímo podkopává atlantického ducha kooperativního multilateralismu a geoekonomické zájmy amerických spojenců milujících demokracii a hrozí mezi nimi zakořenit neřešitelné rozpory, i když „přátelské pažení“ je možné. V prosinci 2022 Thierry Breton, komisař Evropské unie pro vnitřní trh, vystoupil z Rady pro obchod a technologii USA-EU, „klíčového koordinačního orgánu pro transatlantickou hospodářskou politiku“, protože její agenda „již nedává dostatečný prostor pro otázky znepokojuje mnoho evropských ministrů průmyslu a podniků. Nedávno francouzský prezident Emmanuel Macron tvrdil, že zavedení IRA hrozí „roztržštěním Západu“.”

Praktická omezení protikladu demokracie-autokracie se jasně ukázala v globální reakci na válku na Ukrajině, konkrétně se vznikem nezúčastněného „hnutí“ národů ve studené válce 2.0, převážně v tzv. Global South“, z nichž mnohé z různých důvodů trvají na neutralitě. Na tuto dynamiku bylo vylito mnoho inkoustu. Postačí říci, že ačkoli je odhodlání Západu pozoruhodné a důležité, jak bylo zřejmé na mnichovské bezpečnostní konferenci a v rezoluci (předvídatelně chybějící ruská a čínská podpora) přijaté na nedávném summitu G20 odsuzující ruskou agresi, „klíčové státy na globálním jihu“, jak nedávno tvrdil Stephen Walt, „Nesdílejte západní přesvědčení, že budoucnost 21. století bude určována výsledkem války. Pro ně bude

mít ekonomický rozvoj, klimatické změny, migrace, občanské konflikty, terorismus, rostoucí moc Indie a Číny a mnoho dalších větší dopad na budoucnost lidstva než osud Donbasu nebo Krymu.

Tam, kde západní analytici často vidí jasný vznik a vymezení dvou odlišných civilizačních sfér vlivu, zakořeněných v převaze vojenské a ekonomické síly vycházející převážně z Washingtonu a Pekingu, zbytek světa vidí multipolaritu v tom, čím to je. Pro většinu států, které se dostaly do křížové palby velmocenské konkurence, znamená posouvající se rozdělení moci v mezinárodním systému jednoduše budoucnost pragmatické adaptace, nikoli ideologického soupeření s nulovým součtem. Jak jednoduše řekl generální ředitel Světové obchodní organizace Ngozi Okonjo-Iweala : „Mnoho zemí nechce volit mezi dvěma bloky.

Jiné případy relativně nedávné americké diplomatické angažovanosti demonstrují omezení vzorce demokracie-autokracie. „Summit demokracií“, pořádaný Bidenem v červnu 2021, byl navržen jako pokus o „obnovu demokracie ve Spojených státech a na celém světě“. Přesto byla událost označena jako „fiasco, propadák, zklamání.“ Z velké části také byl „Summit pro Ameriku“, pořádané Bílým domem v červnu 2022, protože obě akce vyloučily vůdce ze zemí považovaných za kvalitativně postrádající demokratické bona fides. Biden byl zredukován na to, že si vyměnil deflační „cool tátu“ pěstí s Mohammadem Bin Salmanem při hledání infuzí ropy z OPEC+ během vrcholu šoku v zásobování ropou v roce 2022 poté, co přísahal, že promění korunního prince ve „vyvrhele“ v roce Dalším takovým případem byl případ vraždy Džamála Chášukdžího.

Ukazuje se, že Washington musí obchodovat s nominálně autokratickými vládami – alespoň pokud doufá, že si udrží přátelské vztahy s „životně důležitým americkým partnerem v řadě otázek“. Stojí za zmínku, že USA nedávno propustily dva pákistánské bratry, kteří byli dvacet let drženi v ničivém zajetí ve stylu Kafky v zálivu Guantánamo, aniž by byli kdy obviněni ze závažných zločinů, a přitom byli vystaveni nevýslovným metodám mučení. Což je

barbarštější: rozpuštění mužského těla v kyselém lázni po jeho možná nepřiliš rychlé popravě nebo dvou desetiletích „rektální rehydratace“, spánkové deprivace, bití a samovazby v chladných celách a podrobení byzantské a jednostranné mezinárodní právní režim?